

پرسش نامه هشتمین مرحله

دوره غیر حضوری

نخج البلاغه خوانی

خطبه ۱۳۱ تا ۱۷۰

معاونت آموزشی تربیتی جامعه الزهراء سلام الله عليها

اداره کل امور تربیتی

اداره قرآن و حدیث

باسمه تعالی

مقام معظم رهبری مدظله العالی: " این انقلاب در سایه آموزشهای امیرالمؤمنین علیه السلام و با اتکا به قرآن و نهج البلاغه، به پیروزی رسیده است. امروز تقریباً همان جامعه‌ی اسلامی و علوی تشکیل شده و تقریباً همان شرایط در بیشتر ابعاد در جامعه و کشور ما حاکم است. امروز روز استفاده هر چه بیشتر از نهج البلاغه است."

بیانات مقام معظم رهبری در کنگره چهارم نهج البلاغه، ۱۳۶۳.

اداره قرآن و حدیث جامعه الزهراء سلام الله علیها در راستای ترویج نهج البلاغه خوانی و انس طلاب با این کتاب سترگ و با هدف گسترش دامنه‌ی مطلعان و مبلغان معارف و فرهنگ علوی هشتمین مرحله از دوره غیر حضوری «نهج البلاغه خوانی» را برگزار می‌نماید:

منبع: نهج البلاغه، خطبه ۱۳۱ تا ۱۷۰

مهلت تحویل پاسخنامه: ۱۰ اسفند ۱۳۹۶

آیین نامه

توجه به نکات زیر جهت شرکت در این دوره حائز اهمیت است:

۱. تمام پاسخ‌ها با مراجعه شخص شرکت‌کننده باشد.
۲. پاسخ‌ها در برگه **ae** و با مشخصات کامل (نام و نام خانوادگی، نام پدر، کد ملی، کد تحصیلی، نام بخش محل تحصیل، شماره تماس و ایمیل) ارائه گردد.
۳. طلاب حضوری می‌توانند پاسخ نامه‌های تایپ شده یا دستنویس خود را به صورت حضوری به آموزشگاه امام رضا علیه السلام، سرای تقلین تحویل دهند.
۴. طلاب غیر حضوری فایل word یا pdf پاسخ نامه‌های خود را به پست الکترونیک اداره قرآن و حدیث به آدرس hadith@jz.ac.ir ارسال کنند.

راهنمای دوره:

- با خلوص نیت و با طهارت سرسفره نهج البلاغه بنشینیم خواهیم دید همانطور که خود وعده داده اند به ما از چشمه سار علم و معرفت خویش خواهند چشاند.
- در این طرح نیاز به کتب شرح و تفسیر نداریم چون هدف آشنایی با کلام حضرت است.
- اگر در حین مطالعه به سوال برخورد کردید صبر کنید با مطالعه بیشتر در حکمتها، نامه ها و خطبه ها به جواب سوالتان می رسید؛ و در صورت لزوم با مراجعه به فهرست موضوعی انتهای ترجمه مرحوم دشتی در موضوع مدنظرتان، با کمک نهج البلاغه به جواب سوالتان خواهید رسید.
- در دور اول قرائت نهج البلاغه برخلاف آنچه گفته شده که نهج البلاغه سنگین و مشکل است، در می یابید بیش از ۷۰ درصد نهج البلاغه حتی برای نوجوانان و عوام قابل فهم است.
- می توانید با تشکیل حلقه ای از اعضای خانواده، دوستان و علاقه مندان برای تشکیل جلسه معرفتی نهج البلاغه خوانی اقدام کنید.
- دوره در ۱۲ مرحله برگزار خواهد شد.
- شروع خواندن از حکمتها (خواندن از آسان به سخت، حکمتها کاربردی تر و آسان تر است و این مجال را به ما خواهد داد تا با ادبیات و سیاق کلام حضرت آشنا شویم).

خواندن نامه ها از آخر به اول؛

خواندن خطبه ها از آخر به اول؛

نهج البلاغه در مکتب تشیع:

مرحوم استاد دکتر سید جعفر شهیدی که از ادیبان طراز اول کشور ما بود و استادی مسلم او بر لغت و ادب عرب مورد تایید و تصدیق همگان است و ترجمه شیوایش از نهج البلاغه ناسخ همه ترجمه‌های پیشین شده است، این کتاب عظیم را منبع و سرمایه غنی همه ادیبان، شاعران، خطیبان و نویسندگان تاریخ اسلامی دانسته و همه مطالب آن را یک گنجینه سرشار می‌داند.

وی می‌گوید:

«پس از آن که شریف رضی سخنان امام را از خطبه، نامه و فقره‌های کوتاه گردآوری نمود، سرمایه‌ای غنی در دسترس ادیبان و خطیبان نهاده شد. چنانچه ظاهراً توجه ادیبان ایرانی به فقره‌های کوتاه سخنان امام، پس از تالیف کتاب «مطلوب کل طالب من کلام علی بن ابی طالب» به وسیله رشید و طواط است. بحث در این که آیا همه این خطبه‌ها و نامه‌ها و سخنان کوتاه (کلمات قصار) که در مجموعه‌ای به نام نهج البلاغه گردآمده گفتار علی علیه السلام است و یا برخی از گفته‌های دیگران نیز به نام حضرت، ثبت شده از قرن‌ها پیش آغاز شده و تا امروز به قدر کافی پیرامون آن گفته و نوشته‌اند. آنان که در سخن‌شناسی و نقد ادبی نزد گویندگان عرب کنانتی دارند، گواهی داده‌اند که این گوهرهای گرانبها همه به یک گنجینه تعلق دارد . . . پس از آن که مذهب تشیع در ایران رواج یافت، به اطمینان خاطر می‌توان گفت که شعر و شاعر و نثر از تاثیر نهج البلاغه و گفتار علی علیه السلام خالی نیست.»

یادنامه کنگره هزاره نهج البلاغه: بنیاد نهج البلاغه، ۱۳۶۰، ص ۲۲۱

✓ سوالات مرحله هشتم نهج البلاغه خوانی (خطبه ۱۳۱ تا ۱۷۰)

➤ سوالات تستی

- (۱) این عبارت در وصف چه کسانی می باشد؟
«أَيُّهَا النَّفُوسُ الْمُخْتَلِفَةُ وَالْقُلُوبُ الْمَشْتَتَةُ الشَّاهِدَةُ أْبْدَانَهُمْ وَالْغَائِبَةُ عَنْهُمْ عَقُولُهُمْ»
الف) مردم کوفه   ب) مردم مدینه   ج) قریش   د) مردم بصره
- (۲) کدامیک از موارد زیر از عوامل نابودی جوامع اسلامی به شمار نمی آید؟
الف) خیانت   ب) وسوسه های شیطانی   ج) حمله دشمن خارجی   د) آرزو گرایی
- (۳) جمله: «میان حق و باطل ۴ انگشت فاصله است» در نهی چه رذیله اخلاقی می باشد؟
الف) غیبت   ب) تهمت   ج) عیبجویی   د) تجسس و افشاء سر
- (۴) جمله مقابل را کدام گزینه تکمیل می کند؟
«وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ لَنْ تَعْرِفُوا الرُّشْدَ حَتَّى تَعْرِفُوا.....»
الف) أهل البيت علیه السلام   ب) کتاب الله   ج) مَنْ عَمِلَ بِهِ   د) الَّذِي تَرَكَهُ
- (۵) طبق پیشگویی امام علی علیه السلام پس از ایشان چه چیزی و چه کسی هیچ پناهی میان مردم نخواهند داشت؟
الف) قرآن و اهلش   ب) مومن   ج) ارزشهای اخلاقی   د) احکام الهی
- (۶) جاهای خالی این عبارت با کدام کلمه تکمیل می گردد؟ «همانا شما دانستید که سزاوار نیست ..... بر ناموس و جان و غنیمت‌ها و احکام مسلمین، ولایت یابد، و امامت مسلمین را عهده دار شود، تا در اموال آنها حریص گردد.»
الف) رشوه خوار   ب) ظالم   ج) بخیل   د) حریص

۷) این عبارات تند را امام علی علیه السلام خطاب به چه کسی فرمودند؟:

«يَا ابْنَ اللَّعِينِ الْأَبْتَرِ وَالشَّجْرَةَ الَّتِي لَا أَصْلَ لَهَا وَلَا فَرْعَ أَنْتَ تَكْفِينِي فَوَاللَّهِ مَا أَعَزَّ اللَّهُ مِنْ أَنْتَ نَاصِرُهُ وَلَا قَامَ مِنْ أَنْتَ مُنْهَضُهُ أَخْرَجْنَا عَنْكَ اللَّهُ نَوَاكِ»

الف) عمر بن خطاب (ب) معاویه (ج) اشعث بن قیس (د) مغیره بن أحنس

۸) طبق بیان حضرت علی علیه السلام: «هیچ بدعتی در دین ایجاد نمی شود مگر آنکه .....»؟

الف) شیطان پیروز گردد (ب) سنتی ترک گردد

ج) باطلی جولان می دهد (د) یکی از اولیاء الله کشته می شود

۹) جمله مقابل را کدام گزینه تکمیل می کند؟ «مانا ..... و ..... دو صفت از اوصاف پروردگارانند که نه اجل را نزدیک می کند و نه روزی را کاهش می دهد.»

الف) غیرت - سخاوت (ب) کرم - شجاعت

ج) شجاعت - غیرت (د) امر به معروف - نهی از منکر

۱۰) این متن توصیف کدام گزینه محسوب می گردد؟: «...اصْطَفَى اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُجَهُ وَبَيَّنَّ حُجَجَهُ مِنْ ظَاهِرِ عِلْمٍ وَبَاطِنِ حُكْمٍ لَا تَفْنَى عَرَابُهُ وَلَا تَنْقُضِي عَجَائِبُهُ فِيهِ مَرَابِيعُ النِّعَمِ وَ مَصَابِيحُ الظُّلَمِ»

الف) دین اسلام (ب) قرآن کریم

ج) ائمه معصومین علیه السلام (د) آسمانها و دریاها

سوالات تشریحی

- ۱) امیر مومنان علی علیه السلام فلسفه تلاش و جنگ برای به دست آوردن حکومت را چه می دانند؟
- ۲) حالت مردم در هنگام بیعت با مولای متقیان علیه السلام را همانگونه که خود فرموده اند توصیف کنید؟
- ۳) چه گروه از انسانها نباید در جامعه اسلامی حاکم بشوند؟
- ۴) طبق بیان امام علی علیه السلام خداوند متعال در قرآن کریم خود را چگونه نمایانده است؟
- ۵) کسی که خداوند کریم به او مال و منال عطا کرده است چه وظایفی در قبال دیگران دارد؟
- ۶) صفات ناپسندی که اگر در انسان باشد و بدون توبه بمیرد تمام زحمات و حتی اعمال خالصانه اش بی فایده می گردد را بیان کنید؟
- ۷) پنج ویژگی قرآن را طبق بیان امیرالمومنین علیه السلام بیان کنید؟
- ۸) امیر مومنان علی علیه السلام زمان نزدیک به ظهور و بعد از ظهور مهدی آل محمد عجل الله تعالی فرجه الشریف را چگونه توصیف فرمودند؟
- ۹) ویژگی های هدایتگر اهل بیت رسول خدا صلی الله علیه و آله را طبق بیان مولای متقیان علیه السلام بنویسید؟
- ۱۰) هدف خداوند متعال از نزول بلایا و سختی ها بر مردم چیست؟
- ۱۱) روش برخورد بابصیرت و بی بصیرت با دنیا و زیبایی های آن چگونه است؟
- ۱۲) حق مردم بر حاکمان جامعه اسلامی چه می باشد؟
- ۱۳) طبق بیان امیر مومنان علی علیه السلام یاران حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف که فتنه ها را درهم خواهند کوبید چه ویژگی هایی دارند؟
- ۱۴) روایت حضرت امیر علیه السلام از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله درباره فتنه را بیان کنید؟
- ۱۵) توصیه های زیبای امیرالمومنین علیه السلام درباره نحوه مواجهه با عیوب مردم را کامل توضیح دهید؟
- ۱۶) واقعیت های تلخ دنیا را از دیدگاه مولای متقیان علیه السلام بیان کنید؟
- ۱۷) توصیه های حضرت امیر علیه السلام به مردم در زمان بروز فتنه ها را بیان نمایید؟

۱۸) چهار نمونه از ویژگی های عبدالملک مروان که در بیانات امیرالمومنین علیه السلام آمده است را بیان کنید؟

۱۹) ده مورد از سیره پیامبر خداصلی الله علیه و آله را طبق فرمایشات امام علی علیه السلام بیان کنید؟

۲۰) امیرالمومنین علیه السلام در مناجات "طلب باران از خدای مهربان" چه فرمودند؟ (جواب این سوال را بنویسید بلکه خوب است بخوانید، با تضرع - خطبه ۱۴۳)

درناه حضرت صاحب الامر (علیه السلام) فرج الشریف) مانده و موفق باشید.